

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 28/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, barnbidragslagen och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 16 september 2010 en proposition med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, barnbidragslagen och lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (RP 139/2010 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Pekka Humalto och jurist Henna Harju, social- och hälsovårdsministeriet
- avdelningschef Esko Karjala, Folkpensionsanstalten
- projektkonom Ilkka Kaukoranta, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- FYSI ry:s verksamhetsledare Aino Sainio, Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att minimibeloppet av rehabiliteringspenningen och minimibeloppet av sjukdagpenningen, moderskaps-, den särskilda moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningen och specialvårdspenningen, som inte omfattas av indexskyddet, binds till folkpensionsindexet, som motsvarar förändringen i konsumentpriserna. Dessutom ska också barnbidragen, stödet för hemvård av barn och stödet för privat vård av barn bindas till folkpensionsindexet.

I propositionen ingår även ett förslag att höja de eurobelopp i sjukförsäkringslagen och lagen

om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner som redan enligt gällande lag höjs årligen enligt förändringen i indexet till den nivå 2010.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2011 och avses bli behandlad i samband med den.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2011, dock så att ändringen att binda förmånerna till folkpensionsindexet träder i kraft den 1 mars 2011.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Det är positivt att regeringen föreslår att barnbidrag, de lägsta dagpenningarna, specialvårdspenningen och stöden för vård av barn binds till index. De har inte tidigare varit indexbundna. Reformen är ett led i regeringens ambition att förbättra de ekonomiska villkoren för barnfamiljer. I brist på indexbindning har förmånerna släpat efter kostnadsutvecklingen och höjningarna av beloppen har inte varit tillräckligt stora för att garantera bibehållen nivå.

Folkpensionsindex följer höjningen i kostnadsnivån och motverkar således inflationseffekten. Men förmånerna stiger långsammare än indexet än vad inkomsterna utvecklas. Följaktligen är indexbindning på sikt ingen garanti för att förmånerna bibehåller sin nivå. Därför måste själva beloppen höjas också i framtiden. Studiestödet omfattas inte av indexbindningen och utskottet anser målet bör vara att det indexbinds senare.

Enligt uppgifter till utskottet kommer folkpensionsindex att stiga med 0,4 % och inte med 0,8 % som det sägs i propositionen. Därmed blir utgifterna för staten 2011 hälften mindre än vad regeringen räknat med. Utgiftsökningen för staten kommer att vara 5,6 miljoner euro och merparten, 4,75 miljoner euro, beror på indexhöjningen av barnbidraget. I kommunerna ökar utgifterna med 1,2 miljoner euro och hälften kompenseras genom statsandelar. De närmaste åren kommer indexbindningen av sociala förmåner att ha enorma ekonomiska effekter eftersom kostnadseffekterna ökar snabbt varje år. År 2014 uppgår utgifterna för indexbindningen till uppskattningsvis 130 miljoner euro.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 29 oktober 2010

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Inkeri Kerola /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Risto Autio /cent
Arja Karhuvaara /saml
Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Håkan Nordman /sv

Markku Pakkanen /cent
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Seppo Särkiniemi /cent
Satu Taiveaho /sd
Lenita Toivakka /saml
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Eila Mäkipää.